

Před odbornými komisemi vědecké rady VAAZ v Brně byla v uplynulém roce úspěšně obhájena řada kandidátských a habilitačních prací, kterých je možno využít v přípravě velitelského sboru nebo jako podkladů při řešení různých vědeckovýzkumných úkolů.

Plukovník Ing. Bohuslav Říha obhájil kandidátskou disertační práci na téma

„Plánování a organizace prvního jaderného úderu frontu v útočné operaci POV“.

V práci je pečlivá analýza systému velení a řízení systému palby na operačním stupni a v závěrech vyvozeny návrhy na efektivní plánování a použití jaderných zbraní na operačním stupni.

Autor podává návrh na nejúčelnější způsoby použití raketového vojska a letectva v jednotném systému palby na operačním stupni včetně průzkumu, topogeodetického, povětrnostního a materiálně technického zabezpečení. Při řešení byly z metod operačního výzkumu využity teorie pravděpodobnosti a teorie efektivnosti. Důležité jsou závěry pro činnost vojsk po nenadálém napadení nepřítelem i pro velení a řízení palby na operačním stupni.

Disertační práce byla odměněna GŠ/OS. Je uložena na MNO/HSPV - SRVD a na VAAZ - OKUP pod číslem D 148.

* * *

Podplukovník doc. Ing. Miroslav Vepřek, CSc., obhájil habilitační práci na téma

„Topografické zabezpečení RVD v předpokládaném prostoru operací vojsk ČSLA v POV“.

Autor hodnotí výchozí podklady a rozebírá jednotlivé druhy a způsoby topograficko-geodetického zabezpečení a připojení RVD. Zároveň uvádí vlivy a důsledky chyb z mapového díla na celkovou chybu palby a tím i na účinnost palby.

V závěrech navrhuje autor možná řešení jak v oblasti plánování a organizace, tak i v oblasti technické, která dovolí vyloučit nebo podstatně snížit rozpory mezi požadovanou přesností, výchozími podklady a časem. Nakonec jsou vytyčeny obecně platné požadavky na plánování a organizaci topograficko-geodetické přípravy ve štábu RVD frontu (armády). Celá práce je cenným přínosem k budování RVD a k řešení otázek zabezpečení jeho palby — rozhodujícího faktoru při vedení boje a operace.

Habilitační práce, odměněná GŠ/OS, je k dispozici na MNO/GŠ-TOPO a na VAAZ pod čj. 002899/F-1966.

KANDIDÁTSKÉ disertační a habilitační práce

OBRANA VČERA A DNES

V rámci habilitačního řízení byla usku-
tečena před vědeckou radou fakulty vyš-
ších velitelů VAAZ rozprava s plukovní-
kem gšt., promováním právníkem, Ing.
Josefem Průšou, CSC. na téma „Obrana
včera a dnes“.

Habilitant v rozpravě ukázal na období,
kdy docházelo k určitému podceňování
obranu v teorii i v praktické přípravě ve-
litelů štábů vojsk. Blíže osvětlil svoje ná-
zory na obranu ve strategickém, operačním
a taktickém měřítku, na její použití a roz-
díly, které budou v organizaci, přípravě
a vedení obrany tehdy, bude-li obrana ne-
přítelem vnučena, anebo bude-li předem
plánována a realizována z vlastní vůle.

Vztahy útoku a obrany jsou v soudobé
bojové činnosti daleko těsnější, než tomu
bylo dříve. Podle habilitanta nelze již
často tyto změněné vztahy ve vojenské
vědě „jaderné epochy“ správně vyjadřo-
vat dosavadními pojmy, v dosavadních
kritériích a terminologii.

Jeden z hlavních problémů obrany vidí
plukovník Průša **ve vhodné kombinaci a
vzájemném doplňování rozsáhlého manév-
rování silami a prostředky** — a to jak
z hloubky obranné sestavy a podél fronty,
tak i do hloubky vlastní obranné sestavy
**— s úporným bráněním důležitých prosto-
rů, přetínajících hlavní směry útoku ne-
přátelských uskupení.**

Podrobně byla rozebrána otázka inicia-
tivy v obraně, zejména možnosti a pod-

mínky boje o opětovné získání iniciativy,
která byla ztracena při vynuceném pře-
chodu do obrany. Jiné budou možnosti a
a podmínky na taktickém a operačním
stupni. Proto také musí být různá řešení
a opatření k opětovnému získání iniciativy
na taktickém stupni a k vyzbrojování ztra-
cené iniciativy při dočasné obraně částí
sil v rámci účinné operace operačních
svazů. Vzhledem k této skutečnosti měly
by být také správně formulovány úkoly
podřízeným velitelům pro přechod do
obranu.

V habilitační rozpravě bylo diskutová-
no o celé řadě dalších problémů, zejména
o úloze a místu palby v obraně, o chá-
pání a realizaci **úpornosti** obrany vzhledem
k různým pozičním a dynamickým formám
obránného boje, **o vlivu nové bojové tech-
niky** (zejména PT prostředků, bojových
vrtníků a další techniky) na organizaci
a vedení obrany.

Značná pozornost byla věnována pro-
blematice **udržení bojeschopnosti živé síly
a bojové techniky v obraně** vzhledem
k účinkům ZHN, žádoucím a možnému
rozptylování bojových sestav, zatížení a
odolnosti lidského činitele v obranném
boji a významu morálního faktoru.

Téměř tříhodinová rozprava, již se kro-
mě habilitanta a oponentů zúčastnili i ostat-
ní členové vědecké rady a hosté, byla
dobrou příležitostí pro všechny účastníky
hlouběji a všestranněji se seznámit s ten-
dencemi vývoje obrany a s přístupem
k možnému řešení některých hlavních pro-
blémů obrany.